

ABSTRAKT

Univerzita Karlova

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra biologických a lékařských věd

Študent: Nikola Dubňanská

Vedúci diplomovej práce: PharmDr. Miroslav Kovařík, Ph.D.

Názov diplomovej práce: Vplyv výživy na zmeny telesného zloženia tehotných a dojčiacich žien

Cieľ práce

Cieľom práce bolo zhodnotiť zmeny parametrov telesnej kompozície určených prostredníctvom bioimpedančnej analýzy počas tehotenstva a dojčenia. Zároveň sme chceli zistiť vzájomný vzťah medzi jednotlivými parametrami a celkovým príjmom energie i príjmom makronutrientov, a to konkrétne sacharidov, lipidov a proteínov.

Metódy

Parametre telesného zloženia boli stanovené za pomoci prístrojov využívajúcich metódu bioimpedančnej analýzy. Bioimpedančná analýza stanovuje parametre telesnej kompozície na základe odporu, ktorý vykazujú rôzne biologické tkanivá voči slabému elektrickému prúdu prechádzajúcemu telom počas merania. Táto metóda je neinvazívna, rýchla, ľahko použiteľná a vhodná aj na hodnotenie telesnej kompozície u tehotných a dojčiacich žien. Na zhodnotenie údajov o príjme energie a jednotlivých makronutrientov získaných z týždenného dotazníka bol využitý nutričný software NutriDan.

Výsledky

V priebehu gravidity sa telesná hmotnosť u žien zvyšovala a po pôrode počas obdobia laktácie klesala. Zaznamenali sme významné rozdiely v poklese hmotnosti medzi týmito obdobiami. Najväčší rozdiel v hodnotách hmotnosti, t. j. 13,8 kg bol medzi meraním tesne pred pôrodom a meraním v priebehu 9. mesiaca po pôrode. V prípade celkovej telesnej vody sme zaznamenali najvyššiu hodnotu tesne pred pôrodom a k jej poklesu ako aj poklesu telesného tuku dochádzalo v dôsledku úbytku telesnej hmotnosti už v 3. – 4. týždni po pôrode. Pokles celkovej telesnej vody mal tiež za následok zvýšenie odporových charakteristík. V prípade vzájomnej závislosti medzi celkovým príjmom energie, príjmom jednotlivých makronutrientov a parametrami telesnej kompozície tehotných a dojčiacich žien sme využitím korelačnej analýzy zistili niekoľko vzájomných asociácií. Tieto asociácie sa vo väčšine týkali dojčiacich žien.

Najviac asociácií sme zaznamenali s príjmom sacharidov v gramoch. Počas tehotenstva sme zaznamenali asociácie len s príjmom sacharidov a proteínov.

Záver

Počas tehotenstva a dojčenia dochádza u žien k zmenám parametrov zloženia tela. Významné rozdiely týchto parametrov sme zaznamenali najviac v období dojčenia, a to konkrétne do 6. mesiaca po pôrode, v porovnaní s obdobím tehotenstva. Táto štúdia tiež preukázala vplyv výživy na zmeny telesnej kompozície u žien v období gravidity a laktácie.

Kľúčové slová: telesná kompozícia, bioimpedančná analýza, výživa, tehotenstvo, dojčenie